

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 235.835 van 22 september 2016
in de zaak A. 220.284/IX-8926**

In zake: Sam GRUYAERT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marc Stommels
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 220 bus 14
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VZW SINT-JOZEFSCOLLEGE AARSCHOT,
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Kris Lens
kantoor houdend te 2800 Mechelen
Grote Nieuwedijkstraat 417
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 16 september 2016, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van “de beslissing van de beroepscommissie van het Sint-Jozef[s]college te Aarschot van 31 augustus 2016 waarbij deze beroepscommissie ‘het evaluatieresultaat, zoals door de interne beroepscommissie op 29/07/2016 aan Sam [Gruyaert] meegedeeld, m.n. het oriënteringsattest C’ bevestigt”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 20 september 2016, om 11 uur.

Staatsraad Bruno Seutin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jan Fransen, die *loco* advocaat Marc Stommels verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Evert Vervaet, die *loco* advocaat Kris Lens verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker is tijdens het schooljaar 2015-2016 leerling in het eerste leerjaar van de tweede graad ‘beeldende en architecturale vorming’ (KSO) in het Sint-Jozefscollege te Aarschot.

Op het einde van het schooljaar kent de delibererende klassenraad aan verzoeker een oriënteringsattest C toe. Deze beslissing luidt:

“Je bent niet geslaagd, Sam.

Als we aan iemand de 1ste prijs voor doorzettingsvermogen mochten geven, dan zou die prijs voor jou zijn Sam. Je hebt je door dit eerste jaar Beeldende en Architecturale Vorming geworsteld en bent na elke tegenslag altijd je best blijven doen. Je leerkrachten bewonderen je voor die inzet. Jammer genoeg heeft al je harde werk niet de resultaten opgeleverd die wij, en jij zeker, gehoopt hadden. Want naast al die gedrevenheid, merken we dat de lessen te vaak te snel gaan voor jou. Je hebt heel veel tijd en hulp nodig om de leerstof te verwerken en loopt vaak achter op de feiten. Ook inzichtelijk lukt het niet altijd. Bij de richtingsvakken zien we dat je heel gemotiveerd bent, maar bij echte creatieve opdrachten loop je vast. Je puntenkaart telt zes jaartekorten. Sommige welis-

waar nipt, maar ze zijn niet in verhouding met het zware werk dat jij dit jaar geleverd hebt. De klassenraad is daarom van mening dat verdergaan in een richting KSO of ASO op deze school niet veel zin heeft. De klassenraad kent je daarom een C-attest toe. We zijn ervan overtuigd dat je een richting kan vinden waarin je jezelf verder kan ontplooien. Om je te helpen een keuze te maken, kan je altijd langsgaan bij het CLB.

Gebruik de vakantie om helemaal uit te rusten, zodat je in september vol goede moed aan je nieuwe richting kan beginnen. De klassenraad wenst je heel veel succes.”

3.2. Op 3 juli 2016 vragen de ouders van verzoeker om een onderhoud met de directeur. Zij lichten die vraag toe als volgt:

“Sam is dit schooljaar met volle moed gestart aan de opleiding BAV. Al snel werd duidelijk dat deze richting voor hem veel inzet en doorzetting zou vragen. Ondanks de minder goede resultaten, geraakte Sam niet ontmoedigd dankzij zijn motivatie en emotionele welbevinden op deze school, in het KSO, in deze klas. Zowel voor hem als voor ons voelde het alsof Sam eindelijk zijn plaats gevonden had... Naar aanleiding van zijn kerstrapport was er op 7 januari een gesprek op het bureau van mijnheer [V.H.] met alle betrokken partijen. Omdat de kans op slagen klein was, werd er een heroriëntering voorgesteld naar de richting BAK, waar het theoretische luik minder zwaar is. Gezien een overstap voor Sam op dat moment heel zwaar zou vallen, werd afgesproken om dit uit te stellen en hem op deze school dit schooljaar of 2^e graad verder te begeleiden. Er werd ons gezegd dat, indien nodig, een overgang na dit schooljaar naar 4 BAK zeker mogelijk zou zijn zonder het 3^e jaar te moeten overdoen.

Sam heeft zich hierdoor niet laten ontmoedigen en bleef zich doorzetten tot het einde. De tegenvallende cijfers op zijn rapport kwamen niet geheel onverwacht, maar het C-attest daarentegen wel. Bij Sam kwam dit over als een donderslag bij heldere hemel en heeft nu echt het gevoel dat al zijn inzet een maat voor niets geweest is.

Gezien de zeer specifieke interesse, vindt Sam op dit moment enkel de richting BAK als enige alternatief. Zowel CLB als leerkrachten BAK en directie van het KOSH hebben het rapport van Sam ingekeken en zijn van mening dat Sam met deze cijfers zeker kan aansluiten in 4 BAK. De taalvakken zullen voor hem altijd een zware dobber blijven.

Sam zelf ziet een 3^e jaar in BAK Herentals als een verloren jaar. ‘Ik kan en wil heel hard blijven werken... Als ik dan toch mijn jaar opnieuw moet doen, dan nog liever opnieuw in Aarschot. Dan ga ik volgend jaar wel naar 4 BAK’. Een redenering die we gezien Sam zijn persoonlijkheid niet gaan tegenspreken.

Wij zijn er ons van bewust dat er voor Sam geen toekomst is in het Sint Jozefscollege, ASO en alle KSO en TSO richtingen met een zwaar theoretisch (wiskundig) pakket. Toch willen wij u vriendelijk vragen om in dit geval ruimer te kijken. Is mogelijk om het C-attest om te zetten naar een B-attest met clause voor bovengenoemde richtingen? De kans om in te schrijven in 4 BAK zou veel betekenen voor Sam.

Onze welgemeende dank voor alle ondersteuning die Sam dit schooljaar gekregen heeft en alvast bedankt om onze argumenten in overweging te nemen.”

3.3. Met een brief van 4 juli 2016 deelt de directeur aan de ouders van verzoeker mee “dat er geen bijkomende elementen zijn die een nieuwe bijeenkomst van de delibererende klassenraad rechtvaardigen” en beslist hij om de oververzoeker delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

3.4. Met een aangetekende brief van 8 juli 2016 stellen de ouders van verzoeker beroep in bij de interne beroepscommissie van de verwerende partij. Zij voeren het volgende aan:

“Sam heeft een C-attest gekregen, met advies uitsluiting voor ASO en KSO richting op het Sint-Jozefscollege. Wij zijn er ons van bewust dat er voor Sam geen toekomst is op deze school, maar met dit attest wordt hem ook een overstap naar eender welke theoretisch minder zware richting (zowel in KSO, TSO als ASO) in een 4^e jaar volledig ontnomen.

Op basis van het gesprek op 7 januari, de motivatie van Sam en het overleg bij CLB, directie en leerkrachten van het KOSH (Bovenrij Herentals) menen wij dat een volledig nieuwe start in het 3^e jaar (BAK) een gemiste kans is en een verloren jaar in zijn schoolloopbaan. Daarom vragen wij om de deliberatie te herzien en hierbij, in het belang van Sam, verder te kijken dan zijn toekomst binnen het Sint-Jozefscollege. Wij verzoeken vriendelijk om het C-attest om te zetten in een B-attest met strenge clause van uitsluiting voor alle ASO, TSO en KSO richtingen met zwaar theoretisch pakket, waarmee hij wel kan ‘overgaan’ naar een volgend schooljaar. Hiermee worden voor Sam niet alle kansen ontnomen en kunnen wij hem inschrijven in het 4^e jaar Beeldende en Architecturale Kunsten in het KOSH, de overstap die ook werd voorgesteld in januari.”

3.5. Op 29 augustus 2016 heeft de zitting van de interne beroepscommissie plaats en worden verzoeker en zijn ouders gehoord.

3.6. Op 31 augustus 2016 met een e-mail en op 1 september 2016 met een aangetekende brief wordt de beslissing van de interne beroepscommissie waarbij het C-attest wordt gehandhaafd, meegedeeld.

De beslissing luidt als volgt:

“1.

Uit de voorgelegde stukken blijkt dat Sam in juni jaartekorten haalt voor 6 vakken: Engels 2u (49,3%), Frans 3u (49,6%), geschiedenis 1u (43,6%), natuurwetenschappen 2u (41,2%), Nederlands 4u (47,8%) en wiskunde 5u (49,7%).

2A.

Bij nadere ontleding van de eerste rapporten (Overhoringen en Taken, Vaardigheden – tussenstanden 1 (15/10/2015) en 2 (6/11/2015) blijkt Sam het, ondanks een gering aantal onvoldoendes, voor een aantal vakken moeilijk te hebben:

[...]

Ook vakken, waarvoor Sam ruim voldoende haalt, stippen een aantal problemen aan:

[...]

Op 07/01/2016 is er een gesprek met de leerlingenbegeleider, waar een heroriëntering naar de richting BAK (KSO-richting Beeldende en Architecturale Kunst) als een mogelijkheid wordt geopperd. Beroepsindieners besluiten deze stap voorlopig niet te zetten. Zij stellen evenwel in hun beroepsverzoekschrift, dat zij er n.a.v. voormeld gesprek van uitgingen, dat een overstap naar BAK zeker mogelijk zou zijn zonder het 3de jaar (eerste leerjaar tweede graad) over te moeten doen. De beroepscommissie wenst hieromtrent reeds volgende bedenking te formuleren: in welke mate de leerlingenbegeleider op dat ogenblik reeds moest waarschuwen voor een oriënteringsattest C op het einde van het schooljaar, of reeds kon vooropstellen dat een overgang naar BAK mogelijk zou zijn zonder het 3de jaar te moeten overdoen, is de beroepscommissie niet duidelijk. Op dat ogenblik is sprake van 3 onvoldoendes. Bovendien is er de gekende inzet van Sam.

2B.

In de tweede periode valt m.b.t. tussenstand 3 dd. 04/02/2016 op dat er sprake is van 1 onvoldoende (natuurwetenschappen 2u). Voor Nederlands en wiskunde haalt Sam 50%.

Tussenstand 4 dd. 10/03/2016 duidt dan weer op 8 algemene onvoldoendes (tussenstand 3 + tussenstand 4): aardrijkskunde 1u (O & T) 41,7%, Engels 2u (V) 42,3%, Frans 3u (O & T) 47,7%, geschiedenis 1u (O&T) 45%, kunstinitiatie 1 u (V) 35,6%, natuurwetenschappen 2u (O&T) 42,9%, Nederlands 4u (O&T) 46,5% en wiskunde 5u 46,8%.

[...]

Tussenstand 5 dd. 03/06/2016 duidt op 5 algemene onvoldoendes (tussenstand 4 + tussenstand 5): Frans 3u (O & T) 26,9%, geschiedenis 1u (O&T) 42,2%, kunstinitiatie 1u (V) 40%, natuurwetenschappen 2u (O&T) 46,2% en wiskunde 5u 46,1%.

[...]

In de derde en laatste examenperiode haalt Sam onvoldoendes voor: aardrijkskunde 1u 44/100, Engels 2u 21,6/50, Frans 3u 10,7/40, geschiedenis 1u 37,3/100, natuurwetenschappen 2u 33,6/100 en Nederlands 4u 22/60.

Voor de jaartotalen haalt Sam een onvoldoende voor: Engels 2u 49.3%, Frans 3u 49.6%, geschiedenis 1u 43.6%, natuurwetenschappen 2u 41.2%, Nederlands 4u 47.8% en Wiskunde 5u 49.7%.

3.

Vraag die thans aan de orde is, is of de delibererende klassenraad, op basis van de hem gekende gegevens terecht kon besluiten tot het toekennen van een oriënteringsattest C of Sam ten onrechte geen oriënteringsattest B (met clausulering) toekende (zie vraag ouders).

De beroepscommissie wenst te verwijzen naar het feit dat de delibererende klassenraad dient te oordelen of een regelmatige leerling in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen, heeft bereikt om al dan niet te kunnen overgaan naar een volgend schooljaar. De klemtoon daarbij ligt op de kansen die de leerling heeft om in het volgende leerjaar (al dan niet van dezelfde onderwijsvorm en/of studierichting) te slagen (art. 38 Besluit Vlaamse regering 19/07/2002 – Algemene Pedagogische Reglementering nr. 3 M-VVKSO-2014-028). Beoordeling die toekomstgericht dient te gebeuren.

De delibererende klassenraad dient de leerjaargebonden deliberatievraag derhalve te beantwoorden op basis van de mate waarin de leerling de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen, bereikt heeft.

De houding en werkwijze van de delibererende klassenraad wordt o.m. ook beschreven in de leefregel van het SICA:

[...]

Met andere woorden: wat ziet de klassenraad mogelijk op basis van de vorderingen die de leerling gedurende het voorbije schooljaar gemaakt heeft? Wat is voor die leerling de meest zinvolle studie- en/of beroepsloopbaan? Welke studie- en/of beroepskeuze is het best afgestemd op de specifieke capaciteiten, interesses en behoeften, van die leerling?

Een goede deliberatiehouding wordt gekenmerkt door een bezorgdheid voor elke leerling afzonderlijk, waarbij hij vooral aandacht dient te hebben voor het positieve en de sterke kanten van de leerling. De klassenraad dient vooral te zeggen wat mogelijk is, niet wat te hoog gegrepen is of onhaalbaar is.

[...]

Overwegingen waarop de toekenning van het oriënteringsattest C is gebaseerd.

Ten gevolge van het overleg met de voorzitter van de klassenraad op 04/07/2016 deelt laatstgenoemde beroepsindieners op 04/07/2016 mee:

‘...gezien de zes tekorten die Sam behaalde en ondanks de geleverde inspanningen en de genomen extra maatregelen naar aanleiding van het onderhoud van 7 januari besliste de delibererende klassenraad dat er voor het geheel onvoldoende doelstellingen werden bereikt om naar een 4de jaar over te gaan. Als voorzitter oordeel ik dat de beslissing van de delibererende klassenraad gegrond is...’.

4.

Op basis van de haar gekende gegevens valt de beroepscommissie de initiële beoordeling van de klassenraad bij, met name dat Sam de leerdoelen voor het eerste jaar van de tweede graad onvoldoende heeft bereikt, en dat de problemen met de verwerking van grotere leerstofgehelen de prospectieve bena-

dering omtrent de slaagkansen in het tweede jaar van de tweede graad evenmin gunstig kleurt.

De motivering van het al dan niet slagen van Sam ligt in de eerste plaats besloten in de behaalde punten. Die punten moeten namelijk geacht worden een representatief beeld te geven van de kennis en de vaardigheden van Sam.

Uitgaande van het vermoeden van deskundigheid dat tot de weerlegging ervan kleeft aan de hoedanigheid van de leerkracht, gaat de beroepscommissie ervan uit dat de leerkrachten tijdens het schooljaar de door het leerplan vereiste leerstof volledig en bekwaam hebben onderwezen, dat zij de vorderingen van de leerling correct hebben geobserveerd en geëvalueerd tijdens het ‘dagelijks werk’, dat zij examens hebben opgesteld die niet eenzijdig zijn maar representatief voor de effectief onderwezen leerstof naar leerinhoud zowel als moeilijkheidsgraad, dat zij die examens objectief en vakkundig hebben verbeterd en aan de hand van een valide puntenspreiding over de leeronderdelen gequoteerd ten einde over de bereikte kennis en vaardigheden van de leerling te rapporteren en dat de relatieve waarde tussen de punten voor dagelijks werk en de proefwerken weloverwogen het leerproces van de leerling tijdens het jaar en zijn capaciteit tot verwerking van afgewerkte en grotere gehelen weergeeft.

De beroepscommissie neemt bijgevolg aan dat een jaarcijfer in beginsel een geldige en betrouwbare weergave is van het relatieve belang dat moet worden gegeven aan procesevaluatie en aan verwerking van grotere gehelen – zowel tijdens het dagelijkse werk, tijdens een eventuele permanente evaluatie en tijdens de examenperiodes – en aan de verschillende onderdelen van de leerstof die voor het betrokken vak in de loop van het jaar aan bod is gekomen en dat het om die reden ook betekenisvol is om later studiesucces te voorspellen. Daaruit volgt, ook weer in principe, dat een leerling die niet een voldoende jaarresultaat behaalt, voor dat vak de leerplandoelstellingen ook niet op voldoende wijze heeft bereikt.

De beroepsindieners betwisten de punten niet.

De beroepscommissie stelt vast dat Sam voor vijf van de zes vakken waarvoor hij een jaartekort behaalde, de leerplandoelstellingen inderdaad in onvoldoende mate heeft bereikt (zie attesteren-3 op puntenkaart: Engels 2u, Frans 3u, geschiedenis 1u, natuurwetenschappen 2u en Nederlands 4u/ voor wiskunde wordt dit aangeduid met een 2, m.n. wijziging/verlaging mogelijk).

Al de vakleerkrachten, waarvoor Sam een onvoldoende haalde, bevestigen weliswaar de wil en de inzet bij Sam, maar verwijzen ook naar diens gebrek aan inzicht, het feit dat het ondanks alle geboden hulp te snel voor Sam gaat, hij ‘aan zijn plafond zit’, tegen ‘de stroom in roeit’ en constant ‘verdrinkt’.

[...]

De beroepscommissie wenst hieromtrent nog op te merken dat, ook al handelt het om voldoende slaagcijfers, zij in geen geval een gunstige betekenis van een slaagcijfer vergeet. De beroepscommissie is zich wel degelijk bewust van het feit dat het behalen van een voldoende jaarresultaat inhoudt dat voor dat vak de leerdoelstellingen voldoende zijn bereikt. Een slaagcijfer is een slaagcijfer.

Het is integendeel vanuit de op de beroepscommissie rustende verplichting om tot een ‘globale’ evaluatie te komen, dat zij al deze cijfers en commentaren niet onvermeld wil laten en zij hieruit afleidt dat, weliswaar slaagcijfers zijnde,

ze niet vermogen de balans toch in het voordeel van Sam te laten overhellen. Zij bevestigen veeleer dat Sam heel moeilijk grotere gehelen kan verwerken. In de loop van het jaar nemen de onvoldoendes overigens alleen maar toe (tussenstand 1: 3 onvoldoendes – tussenstand 3: 6 onvoldoendes).

Quid met de vraag van de beroepsindieners om het oriënteringsattest C om te zetten naar een oriënteringsattest B met clausulering, zodat Sam kan overstappen naar het 4de jaar (tweede jaar tweede graad) KSO-richting Beeldende en Architecturale Kunsten ?

[...]

Bij nazicht blijkt dat de lessenrooster KSO-richting Beeldende en Architecturale Vorming tweede graad verschilt van deze van KSO-richting Beeldende en Architecturale Kunst tweede graad.

[...]

De leerplannen Beeldende en Architecturale Vorming D/2007/0279/011 en Beeldende en Architecturale Kunsten D/2016/13758/004 verschillen.

Wat de onvoldoendes betreft, de leerplannen Engels (D/2012/7841/056) en Frans (D/2012/7841/057) verschillen niet of nauwelijks, het leerplan Nederlands (D/2012/7841/001) vermeldt een differentiatie tussen KSO Beeldende en Architecturale Vorming en Beeldende en Architecturale Kunsten (inzake luisteren, lezen, spreken en schrijven: lager niveau voor Beeldende en Architecturale Kunsten), wiskunde betreft een overgang van 5u naar 3u, maar ook andere vakken met onvoldoendes keren in een KSO-richting Beeldende en Architecturale Kunsten terug, zo o.m. aardrijkskunde 1u, geschiedenis 1u, natuurwetenschappen 2u.

Waarbij deze vakleerkrachten weliswaar telkens de inzet van Sam prezen, doch ook diens gebrek aan inzicht, traag werkritme, enz... (zie supra) aankaartten.

[...]

Gelet op dit globaal zicht op Sams dossier (gebrek aan basis, gebrek aan inzicht, moeite om grotere gehelen te verwerken, moeite om leerstof in te halen) is de beroepscommissie van oordeel dat er geen reden is om het oriënteringsattest C om te zetten naar een oriënteringsattest B, waardoor Sam zou kunnen overstappen naar het 4de jaar (tweede jaar tweede graad) KSO-richting Beeldende en Architecturale Kunsten.

Tot slot: in hun beroepsverzoekschrift stellen beroepsindieners, dat zij er n.a.v. het gesprek van 07/01/2016 van uitgingen, dat een overstap naar BAK zeker mogelijk zou zijn zonder het 3de jaar (eerste jaar tweede graad) over te moeten doen. In welke mate de leerlingenbegeleider op dat ogenblik reeds moest waarschuwen voor een oriënteringsattest C op het einde van het schooljaar, of reeds kon vooropstellen dat een overgang naar BAK mogelijk zou zijn zonder het 3de jaar te moeten overdoen, is niet duidelijk (zie supra: tussenstand 1: 3 onvoldoendes – tussenstand 3: 6 onvoldoendes). Zelfs indien de beroepsindieners de school het hoger geciteerde verwijt, kan zulks het eindresultaat niet meer zo beïnvloeden dat het gunstiger wordt, laat staan dat aan Sam, ook al heeft hij het schooljaar niet met vrucht beëindigd ter genoegdoening maar een B-attest met clausulering verleend moet worden.

Samenvattend ziet de beroepscommissie het beeld van een leerling die – ondanks diens inzet, gedrevenheid en de hem geboden hulp – onvoldoende

blijk geeft om grotere leerstofgehelen te kunnen verwerken. De competenties bieden naar oordeel van de beroepscommissie onvoldoende realistische perspectieven voor kansen op slagen in het tweede jaar van de tweede graad.

Op basis van al deze gegevens beslist de beroepscommissie om het oriënteringsattest C te bevestigen.

Op basis van de elementen van het dossier heeft de delibererende klas-senraad terecht kunnen beslissen dat Sam als niet geslaagd wordt beschouwd, omdat hij enerzijds niet voldaan heeft wat de leerplandoelstellingen betreft voor het geheel van de vorming en anderzijds dat hij niet bekwaam wordt geacht zijn studies voort te zetten in het volgend leerjaar.

Beslissing van de interne beroepscommissie

Gelet op wat voorafgaat bevestigt de beroepscommissie in consensus het evaluatieresultaat, zoals door de interne beroepscommissie op 29/07/2016 aan Sam meegedeeld, m.n. het oriënteringsattest C.”

Dat is de bestreden beslissing

IV. Herinnering aan de schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid slechts worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat minstens één ernstig middel wordt aangevoerd dat de nietigverklaring van de akte of het reglement *prima facie* kan verantwoorden en dat een uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is die onverenigbaar is met de behandelingstermijn van de gewone vordering tot schorsing.

V. Uiterst dringende noodzakelijkheid

Standpunt van de partijen

5. Verzoeker beroept zich in zijn verzoekschrift “op de vaste rechtspraak van de Raad van State die stelt dat het dreigend verlies van een schooljaar een nadeel uitmaakt dat binnen een gewone schorsingsprocedure niet tijdig zal kunnen worden gekeerd” en geeft daarbij aan zelf “voldoende diligent” te zijn geweest.

6. De verwerende partij betwist de toepassing van die vaste rechtspraak in de voorliggende zaak niet. Zij verwijt verzoeker wel, door pas na vijftien dagen een verzoekschrift tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid in te dienen, niet met passende voortvarendheid te hebben gehandeld.

Beoordeling

7. De schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid houdt een ernstige verstoring in van het normale verloop van de rechtspleging voor de Raad van State, herleidt de mogelijkheden tot onderzoek van de zaak tot een strikt minimum en beperkt in aanzienlijke mate de uitoefening van de rechten van verdediging van de verwerende partij. De aanwending van die procedure moet dan ook zeer uitzonderlijk blijven.

Op verzoeker, die aldus meent een beroep te kunnen doen op de schorsingsprocedure bij uiterst dringende noodzakelijkheid, rust te dezen de bewijslast om aan te tonen dat hij bij het instellen van de vordering met de vereiste spoed en diligentie is opgetreden.

Voorafgaand kan worden vastgesteld dat de verwerende partij niet betwist dat het ingeroepen dreigend verlies van een schooljaar een voldoende verantwoording is voor de uiterst dringende noodzakelijkheid, die bij aanvoeren van ernstige middelen, een schorsing van de tenuitvoerlegging van een C-attest kan verantwoorden.

Wel verwijt de verwerende partij verzoeker dat hij onvoldoende prompt en diligent is opgetreden en dat hij vijftien dagen heeft gewacht om zijn verzoekschrift bij de Raad van State in te dienen.

Verzoeker heeft er vijftien dagen overgedaan om in samenwerking met zijn raadsman een verzoekschrift neer te leggen tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de evaluatiebeslissing van de beroepscommissie.

De Raad is van oordeel dat die verlopen termijn niet de vereiste diligentie tegensprekt.

De verwerende partij is overigens slecht geplaatst om verzoeker een gebrek aan diligentie te verwijten. Het georganiseerd administratief beroep is immers door verzoeker reeds op 8 juli 2016 ingesteld. Indien belangrijke tijd verloren is gegaan, lijkt dat dan toch vooral te wijten te zijn aan de diligentie – of beter: het gebrek daaraan – waarmee de verwerende partij de interne beroepsprocedure heeft afgehandeld. Verzoeker heeft bijna acht weken moeten wachten om de eindbeslissing te mogen vernemen. Als de verwerende partij zich niet zo kan organiseren om het bezwaar spoediger te onderzoeken en als het haar niet eens lukt om haar leerling te antwoorden vóór de aanvang van het nieuwe schooljaar, rekent de Raad van State het zich inderdaad graag tot zijn verdienste om over de vordering zo gauw als mogelijk uitspraak te doen teneinde de impact van deze periode van onzekerheid op de schoolloopbaan van verzoeker te minimaliseren.

8. Er is voldaan aan de voorwaarde van de uiterst dringende noodzakelijkheid.

VI. Ernst van de middelen

Uiteenzetting van de middelen

9. Verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van “de formele motiveringsplicht als algemeen rechtsbeginsel, zoals voor niet beoogde evaluatieresultaten vervat in art. 115/6 §4 van de Codex Secundair Onderwijs”.

Verzoeker betoogt dat hij de beroepscommissie heeft verzocht om hem een B-attest toe te kennen – en met andere woorden heeft gevraagd om te attesteren dat hij het schooljaar met vrucht heeft beëindigd – maar dat op de vraag of verzoeker bekwaam geacht wordt zijn studies voort te zetten in een volgend

leerjaar in een “weinig theoretische TSO of BSO richting”, niet werd geantwoord door de beroepscommissie.

10. In een tweede middel voert verzoeker de schending aan van “de materiële motiveringsplicht *juncto* art. 38 van het Besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs *juncto* het redelijkheidsbeginsel”.

In essentie stelt verzoeker dat de motivering van de beslissing van de beroepscommissie over de vraag of het C-attest kan omgevormd worden tot een B-attest waardoor verzoeker toch toegang krijgt tot het volgende leerjaar in de studierichting ‘Beeldende en Architecturale Kunst’, gesteund is op een “foutieve vergelijking” tussen de laatstgenoemde studierichting en de studierichting die verzoeker het voorbije schooljaar volgde.

Beoordeling

11.1. Luidens artikel 37, § 1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2002 ‘betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs’ (hierna: het organisatiebesluit) beschikt de delibererende klassenraad bij het nemen van de beslissingen over het al dan niet slagen van de leerlingen op het einde van het schooljaar over twee mogelijkheden: “1° de leerling wordt beschouwd het leerjaar met vrucht te hebben beëindigd; 2° de leerling wordt beschouwd het leerjaar niet met vrucht te hebben beëindigd”.

11.2. Artikel 38, 1°, van het organisatiebesluit preciseert vervolgens dat een leerling het eerste leerjaar van de tweede graad “met vrucht” beëindigt “indien hij in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt en aldus bekwaam wordt geacht zijn studies voort te zetten in het volgend leerjaar”.

12. De delibererende klassenraad en nadien de beroepscommissie hebben aan verzoeker een oriënteringsattest C toegekend, hetgeen betekent – zoals ook kan worden gelezen in artikel 39, 3°, van het organisatiebesluit – dat verzoeker “het leerjaar in de betrokken school heeft beëindigd doch niet met vrucht”.

Naar de overtuiging van de beroepscommissie – overigens net als de delibererende klassenraad – heeft verzoeker het betrokken leerjaar dus niet met vrucht beëindigd.

13.1. De motivering van het al dan niet slagen van een leerling ligt in de eerste plaats besloten in de behaalde punten. Die punten moeten namelijk – tot bewijs van het tegendeel – worden geacht een representatief beeld te geven van de kennis, de vaardigheden en, voor zover opgenomen in het leerplan, de attitudes van de leerling.

Uitgaande van het vermoeden van deskundigheid dat tot weerlegging kleeft aan de hoedanigheid van de leerkracht immers, wordt ervan uitgegaan dat de leerkrachten tijdens het schooljaar de door het leerplan vereiste leerstof volledig en bekwaam hebben onderwezen, dat zij de vorderingen van de leerling correct hebben geobserveerd en geëvalueerd tijdens het “dagelijks werk”, dat zij examens hebben opgesteld die niet eenzijdig zijn maar representatief voor de effectief onderwezen leerstof naar leerinhoud zowel als moeilijkheidsgraad, dat zij die examens objectief en vakkundig hebben verbeterd en aan de hand van een valide puntenspreiding over de leeronderdelen gequoteerd ten einde over de bereikte kennis en vaardigheden van de leerling te rapporteren en dat de relatieve waarde tussen de punten voor dagelijks werk en de proefwerken – in voorkomend geval, voor de permanente evaluatie – weloverwogen het leerproces van de leerling tijdens het jaar en zijn of haar capaciteit tot verwerking van afgewerkte en grotere gehelen weergeeft.

Van elke individuele leerkracht en van de delibererende klassenraad als geheel wordt ook verwacht dat hij zich bij het interpreteren van de

resultaten daarenboven bewust is van een mogelijke foutenmarge en van het nut van klasgemiddelde of mediaan, of van het aftoetsen bij vakcollega's bij twijfelgevallen.

Aangenomen wordt bijgevolg dat een jaarcijfer in beginsel een geldige en betrouwbare weergave is van het relatieve belang dat moet worden gegeven aan dagelijks werk en aan de verwerking van grotere gehelen tijdens de examenperiode en aan de verschillende onderdelen van de leerstof die voor het betrokken vak in de loop van het jaar aan bod is gekomen en dat het om die reden ook betekenisvol is om later studiesucces te voorspellen.

13.2. Daaruit volgt, ook weer in principe, dat de leerling die niet een voldoende jaarresultaat behaalt, voor dat vak de leerplandoelstellingen ook niet op voldoende wijze heeft bereikt.

Een verwijzing naar een bij veronderstelling ordentelijk vastgelegd jaartekort volstaat dan ook in de regel als motivering voor die vaststelling, de klassenraad – of in graad van administratief beroep: de beroepscommissie – is op het eerste gezicht niet verplicht daarbovenop een opsomming te geven van alle niet behaalde eindtermen.

14. Artikel 57, eerste lid, eerste zin, van het organisatiebesluit schrijft voor dat “onverminderd de bepalingen van artikel 56” – die te dezen niet van toepassing zijn en handelen over de geïntegreerde proef in het technisch, kunst- en beroepssecundair onderwijs – “het met vrucht beëindigen van leerjaren van het voltijds secundair onderwijs niet noodzakelijk gebonden [is] aan het slagen voor afzonderlijke toetsen, examens of proeven over een deel of het geheel van de vorming”.

Zo in deze bepalingen gelezen moet worden dat een klassenraad of een beroepscommissie niet van een leerling mag verlangen dat hij noodzakelijk alle leerplandoelstellingen moet bereiken en dat hij voor alle toetsen, examens of

proeven moet slagen, lijken ze er toch niet aan in de weg te staan dat het oververzoeker delibererend orgaan een C-attest uitreikt wanneer hij, zoals *in casu*, zes jaartekorten vaststelt.

15. De overtuiging dat verzoeker het leerjaar niet met vrucht beëindigd heeft, brengt de beroepscommissie in de bestreden beslissing tot uitdrukking door te stellen dat zij “de initiële beoordeling van de klassenraad [bijvalt], met name dat [verzoeker] de leerdoelen voor het eerste jaar van de tweede graad onvoldoende heeft bereikt, en dat de problemen met de verwerking van grotere leerstofgehelen de prospectieve benadering omtrent de slaagkansen in het tweede jaar van de tweede graad evenmin gunstig kleurt”, dat “[d]e motivering van het al dan niet slagen van [verzoeker] [...] in de eerste plaats besloten [ligt] in de behaalde punten” en dat “[d]ie punten [...] namelijk geacht [moeten] worden een representatief beeld te geven van de kennis en de vaardigheden van [verzoeker]”, dat verzoeker “de punten niet [betwist]” en dat hij “voor vijf van de zes vakken waarvoor hij een jaartekort behaalde, de leerplandoelstellingen inderdaad in onvoldoende mate heeft bereikt”, dat “[a]l de vakleerkrachten, waarvoor [verzoeker] een onvoldoende haalde, [...] weliswaar de wil en de inzet bij [verzoeker] bevestigen], maar verwijzen [...] naar diens gebrek aan inzicht, het feit dat het ondanks alle geboden hulp te snel voor [verzoeker] gaat, hij ‘aan zijn plafond zit’, tegen ‘de stroom in roeit’ en constant ‘verdrinkt’, dat ook de slaagcijfers “veeleer [bevestigen] dat [verzoeker] heel moeilijk grotere gehelen kan verwerken” en dat “[i]n de loop van het jaar [...] de onvoldoendes [...] alleen maar toe[nemen]”.

De bestreden beslissing lijkt aldus op het eerste gezicht op dat vlak afdoende formeel gemotiveerd.

16. Op geen enkel ogenblik levert verzoeker kritiek op de door hem behaalde punten, laat staan dat hij aantoont dat de beroepscommissie steunt op verkeerde cijfers.

Om die reden dient in de huidige stand van de rechtspleging, aangenomen te worden dat de door verzoeker behaalde punten een zorgvuldig vastgestelde weergave zijn van zijn prestaties tijdens het afgelopen schooljaar.

17. Dat betekent, op het eerste gezicht, dat verzoeker een leerling is die zes jaartekorten heeft. Drie van die tekorten – Engels (49,3%), Frans (49,6%) en wiskunde (49,7%) – zijn weliswaar miniem te noemen; de andere drie – geschiedenis (43,6%), natuurwetenschappen (41,2%) en Nederlands (47,8%) – zijn dan weer significanter.

Om de redenen hiervóór uiteengezet, vermag de beroepscommissie uit deze tekorten wettig afleiden dat verzoeker voor geen van de bedoelde vakken de leerplandoelstellingen op voldoende wijze heeft bereikt. Het tegendeel bewijzen valt toe aan verzoeker, waar hij vooralsnog niet toe komt.

18. Er kan derhalve worden gesteld dat de beroepscommissie haar beslissing tot het toekennen van een C-attest op het eerste gezicht afdoende heeft gemotiveerd en daarmee lijkt zij ook aan te geven waarom aan verzoeker geen oriënteringsattest B wordt toegekend.

De beide middelen, die erop gericht zijn te horen zeggen dat verzoekers argumentatie om een B-attest te verkrijgen, deels niet werd ontmoet in de bestreden beslissing, deels niet op deugdelijke wijze werd beantwoord of zelfs op onredelijke wijze werd beantwoord, falen in rechte en zijn om die reden niet ernstig. Immers, de schorsing van de bestreden beslissing op grond van deze middelen vergen een onderzoek naar een overgang naar een volgend hoger schooljaar met clausulering dat niet aan de orde is. Een B-attest, net zoals een A-attest, veronderstelt precies dat de leerling het schooljaar wél met vrucht heeft beëindigd.

19. Uit wat voorafgaat volgt dat geen van de aangevoerde middelen ernstig is. Er is bijgevolg niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden

gesteld in artikel 17, §§ 1 en 4, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

VII. Kosten

20. Wat de vraag van de verwerende partij betreft om de kosten van de vordering, met inbegrip van een rechtsplegingsvergoeding, ten laste van verzoeker te leggen, zij eraan herinnerd dat de bijdrage in de betaling van de kosten, inbegrepen de rechtsplegingsvergoeding, wordt bepaald in het arrest waarin uitspraak wordt gedaan over het beroep tot nietigverklaring.

BESLISSING

De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 22 september 2016, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Bruno Seutin,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Bruno Seutin